

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, kedd 1909. március 30.

60. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
"Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet"

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petty sorja 40 fillér.

Az autonom rendőrség szennyese.

Nagy szenzációk repdesnek szombat óta a városháza levegőjében. Eleinte suttogva aztán mind határozottabban beszéltek, hogy szabálytalanságokat és sikkasztásokat fedeztek fel a rendőrségen. Panaszos levél érkezett egy horvát községből, hogy egy kivándorlónak, kit utlevél hiányában hónapokkal ezelőtt visszaküldtek a falujába, még mindig nem érkezett meg a 320.— koronája, melyet itt a rendőrségen elszedtek tőle. Kutatni kezdtek és a kutatás a „giudicatura penale“, a rendőrbíróság osztályában végződött, melyet Zanella ur és klikkjének legfelkapottabb embere, egy „A Tengerpart“ olvasói előtt is jól ismert rendőrtisztviselő vezet. Az illető, kiből Zanella épp a napokban akart a magyar sajtó és a magyarság üldözésének jutalmaképpen — Derencin és Biasi dr. átugratásával — rendőrfőnököt csinálni, nem is volt a hivatalban, mikor a vizsgálat osztályában megindult. Még az igazak, jobban mondva az alkoholisták álmát aludta. Csakhamar hívták a polgármestert, a városi főszámvevőt és Dardi tanácsvezetőt és a legszélesebb alapon megindult a vizsgálat. Kiderült, hogy ezer meg ezer akta évek óta nincs elintézve, sok ügy be sincs vezetve a könyvekbe, hanem csak úgy élő szóval rótták ki és brevi manu „szedték be“ a büntetési pénzeket, máshol 100 koronás kihágási büntetések 20 koronás bevételként vannak a könyvekben feltüntetve.

Egyes büntetési pénzeket sohasem szolgáltatnak át az adóhivatalnak, máshol oda van írva, hogy átutaltatott az adóhivatalhoz . . . számu átirattal, de nincs kitüntetve az átirat száma. Ma hétfőn egész félelőtt folytatták a vizsgálatot és már eddig is több ezer korona hiányt konstátáltak. Zanella ur és klikkje meg van rémülve és azon tanakodik, hogyan lehetne a dolgot eltussolni, hogy a belügyminiszter meg ne tudja a szabálytalanságokat és a város nyakára ne küldje az államrendőrséget. Vio Ferenc podeszta azonban, ki a városházán tudtunkkal a tisztességes felfogást képviseli, remélhetőleg nem fog ezuttal sem engedni a Zanella csoport pressziójának és a legteljesebb világosságot fogja az ügyre deríteni, amit „A Tengerpart“ is el akar érni teleplezésével. Megkívánja ezt már magának a rendőrségnek reputációja, melynek ez idő szerint sajnos ki van szolgáltatva fiumei magyarság és horvátság is. Dolzani távozása óta, mióta Derencin rendőrbiztos vezet kiváló szakismerettel és pártatlansággal a rendőrség ügyeit, már sok tekintetben konstátálhatunk üdvös változást. Ez a modern gondolkodású, intelligens tisztviselő, rövid néhány hónap alatt, mióta Dolzani helyettesíti, megmutatta, hogy a rendőrfőnöki állásra rátermett energikus ember.

A régi Augiás istállóinak addig is, míg az államrendőrség végre bevonul Fiuméba, ki kell alaposan tisztulnia és e tisztogatási processzus kezdeténél jó jelnek vesszük éppen annak a rendőrtisztviselőnek eltávolítását, ki az autonómpárt szélső, Zanella-szárnyának mindenkorinak eszköze volt.

UJDONSÁGOK.

— **A rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület tegnapelőtt szombaton este a megjelent városatyák csekély száma miatt nem tarthatta meg ülését, miután csak 19 rappresentante volt jelen. A következő ülés e hét valamelyik napján lesz.

— **Uj magyar honpolgárok.** Benevisti Gusztáv az „Adria“ hajóstársaság főtisztviselője és Euseppi Umberto a „Danubius“ hajógyár munkása tegnapelőtt szombaton délelőtt 11 órakor tették le a magyar honpolgári esküth Vio Ferenc dr. polgármester kezébe Suppaticch városi segédhivatal-igazgató jelenlétében.

— **A „La Favorita“ premiérje.** Szombaton este adták legelőször a Comunale-színházban Donizetti „La Favorita“ című operáját. Az előadás teljesen kielégítette a nagy várakozást. Az új tenor Polverosi Manfredo, Fernando szerepében igen jó volt. Szerepét úgy kiváló hangja, mint harmonikus játéka elsőrendű alkotássá tette. A közönség hétszer hívta ki a művészt a lámpák elé.

Hotkoska Ladislava mint Leonora személyesítője ismét bizonyítékát adta szép képességének, melyet már az „Erodiade“ kritikájában méltattunk. A második felvonás kettősében, valamint a negyedik felvonásban tetszett leginkább a közönségnek.

Bellantoni József baritonista Alfonz király szerepében még tulszárnyalta legutti alakítását Herodest. Hatalmas és megnyerő hangja, dőlő alakjával szerencsésen forr össze és a közönség számtalanszor tapsolta ki a művészt.

Carozzi Oreste mint Baltazar teljesen megfelelt a főpap szerepének. Heilza Sydna mint „Gues“ és Mani „Gasparo“ szerepében szintén jól állták meg helyüket. Gino Neri karmester kiváló művészettel vezette a zenekart, mely kifogástalanul játszott ezuttal is. A színház összes páholyai, földszintje és kazartái teljesen megteltek. A díszletek első rangúak voltak.

— **Az elfogott orosz gróf.** A rendőrség által elfogott és rendőrségi felügyelet alatt a kórházban fekvő állítólagos silbersteini Malesky Teofil grófot lefényképezték s a fényképet az orosz fővárosba küldik az ottani rendőrhivatalnak, hogy a letartóztatott kilitét megállapítsák.

— **Óriás mérvű kivándorlás.** Newyorkból jelentik, hogy az ottani összes szakértők egybehangzó véleménye szerint az idén az európai kivándorlás a legnagyobb valószínűség szerint minden eddigit felül fog mulni. A március 15-től 21-ig terjedő hétre 26 európai kivándorlási hajó volt esedékes 27.000 kivándorlóval. Csak március 12-én és 13-án, tehát két napon, 10.000 kivándorló érkezett Brémából, Hamburgból és Liverpoolból. Maga Watchorn bevándorlási főbiztos is abban a véleményben van, hogy az 1909. esztendő „record“-év lesz s valószínű, hogy a március hónap is record-törő lesz annyiban, amennyiben március havában évek óta nem érkeztek annyian Amerikába, mint ez idén.

— **A pozsonyi sziniévad vége és a fiumei előadások kezdete.** Pozsonyban Balla Kálmán szinigazgató a jövő hó 4-én, virágvasárnapján fejezi be Pozsonyban az idei magyar szini évadot. Az utolsó magyar előadás azonban április 5-én hétfőn este lesz, amidőn a karszemélyzet jutalomjátéka gyanánt a „Mádi zsidó“ című énekes bohózatot adja elő a szin-társulat. A darabban Szentgyörgyi Lenke is fellép. A második felvonásba kabarét szönek bele a társulat valamennyi tagjának közreműködésével.

Fiumében április 14-én szerdán kezdődik a hathetes sziniévény. Megnyitó előadásul a „Tatárjárás“ kerül színre. A bérletek gyűjtését csak az első három előadás után akarja Balla megkezdeni, mivel mintegy Fiuméba intézett levélben írja — a pozsonyi és fiumei magyar lapok támadásaival szemben meg akarja előbb mutatni, hogy társulata mit tud produkálni.

Itt említjük meg, hogy a fiumei szinügyi bizottság ama tagjai, kik a helybeli magyar egyesületek kiküldöttjeiként szerepelnek, szerdán este negyed hétkor tartják meg a De la Ville kávéház külön termében első értekezletüket, melyben a bizottságnak a színházlátogató közönség köréből való kiegészítése és a bizottság működési szervezete fölött fognak határozni. A tárgy fontosságára való tekintettel minden egyes kiküldött pontos megjelenése kérélik.

— **Derschatta és Frankfurter.** Frankfurter Albert az Adria tengerhajózási r. t. igazgatói állásából került a legnagyobb osztrák hajózási vállalat, a Lloyd élére mint vezérigazgató. E társaság züllött állapota közismeretes volt s épen ennek szanalása érdekében hívták Frankfurter Albertet mai díszes állásába. Hogy mily fényes eredménnyel tudott feladatának megfelelni, jellemzően világítja meg az, hogy a Lloyd most kinevezett új elnöke, dr. Derschatta, volt osztrák miniszter, a legteljesebb elismeréssel nyilatkozott egy nyilvánosságra szánt beszélgetésben arról az új korszakról, mely Frankfurter energikus vezetése mellett mind erőteljesebb pozíció alapjait vetette meg.

— **Fiume vidéki matrózok halála.** Pólából táviratozzák: Sanghaiból ideérkezett jelentések szerint az Erzsébet királyné nevű

osztrák-magyar hadihajónak egyik csónakja a Jankceiangban elmerült. A csónakban ülő matrózok: Hrelja Antal, Schlossthaler József, Mattleson István, Macarin Antal és Grosz József a vízbe fulltak.

— **A fiumei kereskedők és iparosok egyesületének** keretében egy igen életrevaló ujtás történt. Tekintve ugyanis a gabonakereskedők körében felmerült óriási kellemetlenségeket és visszaéléseket, melyek a tengeren át Dalmáciába és Istriaiba eladott gabonához kölcsönadott zsákok visszaküldése, jobban mondva vissza nem küldése körül felmerültek, a gabonakereskedők egy szűkebb körű bizottságot küldtek ki azon rendeltetéssel, hogy egy a fenti kellemetlenségeket és visszaéléseket gátló illetve meghusító módozatot dolgozzon ki.

Ezen bizottság feladatának minden tekintetben megfelelt, mert a tegnap az összes gabonakereskedők előtt tartott beszámolóban szabályzatot terjesztett elő, melyet az összegyűlteket, egynek kivételével elfogadtak.

A renitens céggel szemben corporative, a legerélyesebb módon fognak a szervezkedett cégek eljárni. Az ujtás, melyben a cégek megállapodtak abban áll, hogy az összes kereskedők aláírásukkal kötelezték magukat, hogy ezentúl gabonát csakis zsákkal együtt összcsúlyt tisztasulynak számítva fognak eladni. Ezen egyezség f. é. május hó 1-én lép életbe és 3 évre kötött, mely felmondás hiányában évről-évre automaticamente meghosszabbítódik.

Az egyezséget megszegő felekre kemény pénzbeli büntetés rovatik ki és az egész ügyvezetést és ellenőrzést egy öt rendes tagból még pedig: Bakarcic, Blau, Brucker, Dussich és Klinz és 3 póttagból még pedig: Chersich, Mattersdorfer és Szőlősi urakból álló bizottság végzi.

— **Raktárbéremelés Triesztben.** Az államvasutak trieszti intézősége a raktárak fölemelését tervezi. Ez a raktárbéremelés a tarifális raktárdíjra vonatkozik s főképpen azokat a szállítmányokat fogja megterhelni, amelyek nem a fél hibája folytán, hanem a vasúti berendezések hiányossága miatt akadnak fenn. A vasúti intézőség gyakran nem tud elegendő kocsit a felek rendelkezésére bocsátani s így természetes, hogy a szállító kénytelen az árut a raktárakban elhelyezni. Ezzel nemcsak az a kellemetlenség jár, hogy az áru a kitűzött időnél egy-két héttel később érkezik rendeltetése helyére, hanem magas rakbért kénytelen fizetni — a vasut hibájából kifolyólag. A tervezett rakbéremelés azonban nem fog olyan simán lebonyolódni, mert a trieszti kereskedők nagy ellentállásra készülnek.

— **Balla kibékült a pozsonyi sajtóval.** A „Nyugatmagyarországi Híradó” szombati számában Balla Kálmán szinigazgató következő nyilatkozatát közli:

„Van szerencsém kijelenteni, hogy a helybeli sajtó és közöttek felmerült sajnálatos incidens, utasításomnak a jegyszedő személyzet által történt teljes félreértésből keletkezett, mert távol állott tőlem, hogy a helybeli sajtót vagy annak valamelyik képviselőjét bármi tekintetben is megsértsem vagy vexáljam. Ha tényleg sértettnek érezné magát bárki is közülök, effőlött igaz sajnálatomat fejezem ki és valóban örömmre szolgálna, ha a közöttünk eddigelé fennállott jó viszony és a magyar színeszet jól felgott érdekében is kívánatos összhang ismét minél előbb helyreállana és a jelen nyilatkozatom alapul szolgálhat arra, hogy a sajtó a kínos ügy felett napirendre tér.

Végül kérem sziveskedjenek a színházra vonatkozó híreket és a szinlapot már a közönség érdekében is az eddigi módra ezentúl ismét közzétenni. Pozsony, 1909. március 26-án.

Balla, a pozsonyi Városi Színház igazgatója.

A „Nyug. Hir.” a nyilatkozathoz a következő szavakat fűzi:

„Amidőn ezennel Balla Kálmán szinigazgató ur fenti nyilatkozatát közöljük, kijelentjük, hogy ezennel az ügy felett napirendre térünk és a mai naptól kezdve a szinlapot és a színházra vonatkozó híreket ismét közölni fogjuk.”

— **Olaszország kereskedelmi és ipari statisztikája.** Az olasz kereskedelmi minisztérium nagyon érdekes statisztikai füzetet adott közre a minap, amelyben Olaszország kereskedelmi és ipari fejlődéséről számol be, 1871-től napjainkig. A kimutatás érdekes adatai közül való, hogy míg Olaszországnak a külfölddel való kereskedelmi relációja 1871-75. időközben évi két és egy negyed milliárdot tett és ez az összeg körülbelül változatlan maradt még további husz esztendőn át, 1896-tól fogva hiertelen felpezsdülés volt észlelhető. 1896-ban harmadfél milliárdra szökkent föl Olaszország nemzetközi kereskedelmének végösszege és azontul is egyre nőtt, úgy hogy 1901-ben elérte a három milliárdot, 1906-ban pedig négy milliárd volt, míg a múlt évben 4.8 milliárdra ruggott ez a végösszeg. Az 1871—75. periódusban a behozatal 1.181 millió volt, a kivitel 1.073 millió, míg 1907-ben a behozatal 2.881 millióra nőtt meg, a kivitel pedig 1.949 millió volt. 1907-ben Olaszországnak legsűrűbb kereskedelmi összeköttetése ezekkel az országokkal volt: Németország, Franciaország, Ausztria és Magyarország, Egyesült-Államok, Oroszország, Anglia és Svájc. Figyelemreméltó Olaszországnak az argentinai köztársasággal való összeköttetése, ebbe az olaszok lakta délamerikai köztársaságba Itália az elmúlt évben 143.9 millió értékű árut exportált. Az olaszországi bevétel árutárgyait a minisztérium négy osztályba csoportosítja, így: iparhoz szükséges anyagok, nyersanyagok, készárúk, élelmiszerek. Mind a négy csoportban jelentékenyen nőtt a bevétel, legjobban a nyersanyagbevétel, amely a legutóbbi tíz év alatt 194.6% nőtt meg. Olaszország legfőbb kiviteli áru: élelmiszerek, ezeknek növekvő exportja az olasz földmívelés fejlődését dicséri, továbbá a selyem és egyéb textiltermékek. A statisztika rendkívül kedvező körülménynek tolja föl, hogy Olaszország, habár a külföldről szerzi be ipari gépeit és az ipari feldolgozásra való nyersanyagot, viszont úgy tudja feldolgozni ezt az anyagot, hogy kész állapotban felveheti a versenyt az ipari országok termékeivel.

— **Uj tengeralatti hadihajóink.** A póliai arzenálban a minap tartották meg első tengeralatti járó hajóinkkal a merülési próbákat. A hajót kötélekkel biztosítva bocsátották a tenger alá és telefonvezetékekkel is elátták. A hajó teljes számu legénységével több órán át három méternyi mélységben maradt a tenger alatt. Haditengerészeti körökben nagyon kielégítőnek tartják új hadihajóink képességeit.

— **A Magyar-horvát szabadhajózási részvénytársaság,** amely 1899-ben alakult 6 millió korona alaptőkével, már múlt évi közgyűlésén elhatározta, hogy 1.000.000 K kiadatlan részvény lévén — alaptőkéjét 5.000.000 K-ra szállítja le. Most az április 3-án tartandó közgyűlésnek az igazgatóság javasolni fogja, hogy részvényenkint 200 K-t fizessenek vissza s az alaptőke így további 1 millió K-val, 4 millió K-ra szállíttassék le, mely 5000 drb. 800 koronás részvényből áll.

— **A Navigazione libera triesztina** jelentése az elmúlt évről közli, hogy az első félév alatt a hajózási üzlet eléggé rentábilisnak ígérkezett, de a második félévben a fuvardíjak mérhetetlen csökkenése és hajóindulások körül fölmerült bajok kedvezőtlenül hatottak az üzlet eredményének kialakulására. A törökországi bojkott is jelentékeny károknak volt okozója. A társaság flottája csak 9 gőzösből áll. A folyó év jobbnak ígérkezik. Az elmúlt évben a bevétel 654.000 K volt. Ebből biztosításra és költségekre 253.564 K-t fordítottak. Leírásokra 217.287 K esett. A fennmaradó tiszta nyereségből 16 K, 4 százalék osztalékot fizetnek.

— **Kornfeld utódai.** Alig földelték el a nagy pénzember kihűlt tetemeit, máris lázasan megindultak a kombinációk az így megürese-

delt különféle elnöki és igazgatósági székek betöltésére. Természetesen ezerféle kombináció forog közzájón. Ki lesz a tőzsde elnöke? Ez a kérdés izgatja a tőzsdetagokat leginkább. Megállapíthatjuk, hogy letöbb híve Lánczy Leonak van. Egyelőre a jövő évi közgyűlésig nem töltik be a tőzsde elnöki székét. Akkor aztán majd beválasztják a tőzsdetanácsba Lánczyt, ki az idén nem fogadja el a jelölést és megválasztják elnöke. Az ügyeket addig Simon Jakab a tőzsde alelnöke fogja vezetni. A Magyar Általános Hitelbank elnöki székét a jövő évi közgyűlésig kegyeletből sem töltik be, hanem addig Ullman Adolf vezérigazgató-helyettes fogja vezetni az ügyeket örgróf Pallavicini Ede alelnökkel együtt. A jövő évi közgyűlésen azután betöltik az elnöki állást. Két komoly jelölt van. Az egyik örgróf Pallavicini, a másik Lukács László, a volt kiváló pénzügyminiszter. A vezérigazgatói állást ismét különválasztják az elnöki állástól. A hitelbank vezérigazgatója baranyavári Ullmann Adolf lesz. A Hermes elnöki széke szintén üres marad a jövő évi közgyűlésig. Addig Ullmann Adolf alelnök vezeti az ügyeket, akit már az idén is megakartak választani. Ezekon kívül természetesen erős versengés folyik azokért az igazgatósági állásokért, melyek Kornfeld halálával nagy számban ürültek meg.

— **A tengerbe esett.** Ma délután 2 órakor az Adamich mólón egy napszámos zsákhordás közben a „Sava” gőzös hídján elcsúszott és a tengerbe zuhant. Társai és néhány matróz kihúzták az embert a vízből, kinek a hideg fürdőn kívül más baja nem történt.

— **Kiutasított hirlapiró.** Zágrábból jelentik: Plut Milán, a szerb sajtóiroda munkatársa szombaton idézés kapott a rendőrbiztonsághoz, hol fölszólították, hogy hagyja el azonnal Zágrábot. Plut, ki laibaki és belgrádi lapoknak küldött tudósítást a nagyszerű pör tárgyalásáról, e fölszólításra délután elhagyta Zágrábot és a gyorsvonattal Belgrádba utazott.

— **Gróf Vay Sándor munkái.** Most jelent meg Vay összegyűjtött munkáinak második kötete, ezzel a címmel: *Amikor még postakocsin jártak.* A világos selyembe kötött könyv négy jeles művész finom képeivel illusztrálja a jeles krónikás megkapóan érdekes, korfeszítő leírásait. Hegedűs László, Gergely Imre, Heyer Arthur és Neógrádi Antal vállalkoztak ennek a kötetnek művészi illusztrálására. A kor eleve nem edik meg ebben a könyvben előttünk, amikor még hirt sem volt a vasutnak és a delizsánsz romantikussá tette az utazást. Egyik másik rajz valóságos kortörténelmi tükör, így a régi prágai udvarban a szegény kis Ernő főherceg szomorú szerelme a szép Csáky Melánie grófnő iránt, akitől elűtötte a királyfit a legfelsőbb parancs. Színes, mozgalmas képen rajzolja meg Vay Sándor a régi kávéházakbeli életet, száz év előtt. Egy híres magyar nábob, Komáromy Gyuri, történetéről regél egy másik krónika és arról a végtelen prédaságról nyújt megkapó képet, melylyel híres nagy vagyónok mállottak szét ury kezeken. Tipikus alakot látunk az utolsó Illésházyban, aki a hajdani kényurat mutatja be nekünk. A díszes kötet, az Országos Monografia Társaság kiadásában jelent meg.

Minden a kihordás- vagy szétküldés körül feimerülő panaszt levelezőlap vagy telefon utján sziveskedjenek nekünk bejelenteni.

Tegnap márciusi ibolyát kerestük!

● és eközben alaposan meghűltünk. Persze, nem akartunk iskolába menni, de ezt az anyánk nem tűrt. „Most, az osztályozás előtt nem fogtok mulasztani”, mondta. Azután két skatulya Fay-féle valódi szodeni ásványpasztillát hozott, minden gyerek 6 pasztillát kapott forró tejen és a többit úgy szopogattuk. Es ma reggel? Mintha minden bajt elfujtak volna és mi frissek és egészségesek voltunk. Fay valódi szodeni minden e szakmába vágó üzletben és gyógyszerárban 1 korona 25 fillérért kapható

Vezérképvislet Magyarország-Ausztria részére: Guntzert W. Th. Wien Grosse Neugasse 17.

Távirat ◀ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, márc. 29. A képviselőház mai ülésén *Justh Gyula* elnökölt.

A napirend előtt *Beniczky Ödön* sürgeti az igazságügyminiszternél az uzsoráról és a káros hitelügyletekről szóló törvényjavaslat mielőbbi tárgyalását.

Günther Antal igazságügyminiszter kijelenti, hogy a bizottságnál sürgetni fogja a javaslat letárgyalását.

Aztán elfogadják harmadik olvasásban a szombaton tárgyalni tervezett törvényjavaslatokat és át-
térnek

a *Fejérváry-kormány 1905. évi zárszámadásaira.*

Eber Antal jelentésében ismerteti a számadatokat. A parlamentarizmus valóságos arculcsapásának nevezi az akkori pénzkézelést. Határozati javaslatot nyújt be, melyben elítéli a zárszámadási módozatot, mert az hemzseg az önkényes és félremagyarázható tételektől. Nagy felháborodás tör ki a házban midőn *Eber* felolvassa, hogy „hirdetési célokra” milyen összegeket állítottak be.

Buza Barna kívánja, hogy sorolják fel azok neveit is, kik az állam pénzében ily módon részesültek.

Eber Antal erre felolvassa a kereskedelmiügyi miniszterium iradaigazgatójának jegyzőkönyvét.

A horvát koalíció botránya.

BUDAPEST, márc. 29. A képviselőház folyosóján élénk vitaközlés tárgyát képezte a horvát képviselőknek a „N. Fr. Presse” szombati számában kipattantott botránya. A magyar képviselők ez ügyben nagyobb akcióra készülnek. *Polonyi Géza* ma hosszasan tárgyal *Kossuth Ferenc* és *Apponyi Albert* miniszterekkel. Kínos leleplezések várhatók.

György herceg lemondását tudomásul vették.

BUDAPEST, márc. 29. (Érk. vasárnap éjjel 12 ó.) Belgrádban a *skupstina ma délután tudomásul vette* György herceg trónöröklési jogáról való lemondását. A hivatalos lap rendkívüli kiadása délután királyi kéziratot közöl *Sándor hercegnek trónörökösé váló proklamálásáról*. A „Pravda” fentartással közli, hogy a szerb kormány a királylyal a külügyi kudarcok miatt a dinasztia visszalépéséről tárgyal.

A hangulat Belgrádban.

BELGRÁD, márc. 29. A király proklamációját az egész városban apatikus nyugalommal fogadták. Valótlán hogy renkívüli katonai intézkedésekre volna szükség. Azt a hírt is megcáfolják, hogy Péter király és a szerb kormány között tárgyalások folynának a Karagyorgyevics dinasztia visszalépése végett.

Péter király proklamációja.

BELGRÁD, márc. 29. A hivatalos lap tegnap délután rendkívüli kiadásban jelent meg, mely Péter szerb király következő proklamációját közli:

„A szerb néphez!”

„Fiam, György herceg, eddigi trónörökös, ama megmáshatatlán szándékát fejezte ki, hogy lemond trónöröklési jogáról, mely őt az alkotmány értelmében, mint elsőszülöttemet megillette. Minisztertanácsommal egyetértően elhatároztam, hogy elfogadom György trónörökös lemondását és jogait átruházom ifjabb fiamra, *Sándor hercegre*, kikiáltom őt trónörökösé. Midőn ezt a szerb nemzet tudomására hozom Istennek áldását kérem a királyi házra, és az én szeretett alatiuaióimra.” Aláírva: Péter.

A kéziratot az összes miniszterek ellenjegyezték.

Anglia is hozzájárul az

annexióhoz.

BUDAPEST, márc. 29. (Érkezett éjjel 12 órakor.) A bécsi angol nagykövet ma átnyújtotta *Aehrenthalnak* az angol kormány választát, melylyel Anglia változtatás nélkül elfogadja *Aehrenthal* formuláját.

A belgrádi követek holnap együttesen tanácsolják Szerbiának az Ausztria-Magyarországnak teendő határozott kijelentést s ha a szerb kormány a tanácsot nem fogadja el, Szerbiát sorsára bízzák.

A leszerelés megkezdése.

BELGRÁD, márc. 29. A szerb hadügyminiszter rendeletet bocsátott ki, melyben a fegyvergyakorlatokra legújabbán behívott legénységnek bevonulását felfüggeszti.

Szerbia teljesíti a hatalmak követeléseit.

BELGRÁD, márc. 29. A nagyhatalmak belgrádi követi ma teszik meg a szerb kormánytól a közös előterjesztést, hogy Szerbia a Bécsben kívánt nyilatkozatot tegye meg.

Kormánykörökből jelentik, hogy Szerbia teljesen eleget fog tenni a nagyhatalmak kívánásainak, mivel feltételezi, hogy ezek csak olyasmint kívánnak tőle, ami egy független állam méltóságát nem sérti.

Kereskedelmi szerződésünk Szerbiával.

BELGRÁD, márc. 29. *Forgách gróf* követ ma délelőtt *Milovanovics* szerb külügyminiszterrel tárgyalta Magyarország-Ausztriának Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződése tárgyában. *Milovanovics* kijelentette, hogy a politikai „modus vivendi” kérdését a szerb minisztertanács elé fogja terjeszteni.

Figyelem!

7 legmagasabb híftüntetés

7 legmagasabb híftüntetés

Tavaszi csapolása a világhírű „Szent István”

védjegyű Dupla Malátasörnek

A Kőbányai Polgári Serföző r. t. gyártmánya

Orvosilag ajánlva.

Hivitel minden világrészbe.

Naponta friss csapolás!

Fiumében: „Grand Hotel Europa” éttermeiben és kávéházában, a „Hotel de la Ville” éttermeiben és kávéházában, továbbá: a „Gambrinus Buffet”-ben, Via del Lido, a „Magyar vendéglőben,” Riva Szápáry, a „Grünfeld vendéglőben,” Viale Francesco Deák, az „Andemo dal Ti a” vendéglőben, Via S. Girolamo.
Susákon: a „Hotel Continental” éttermeiben, a Hotel Sušák varietében.

Dr. Pachany A. fogorvos

Fiume (Zmajč-ház) rendel Abbáziában (Villa Istria) minden hétfőn, szerdán, pénteken d. u. 3--6. Minden más időben Fiumében d. e. 9--12 és d. u. 2--6.

Fürödjünk otthon!

„SANITAS”
Gőz-Hőlég és
Gyógyfürdő
- a szobában. -

Az orvosok megállapították, hogy a Rheuma, csúz és kövénny ellen egyedüli biztos hatású szer a „Sanitas” Gőzfürdő otthon.

A „SANITAS” szoba-gőzfürdőt otthon bármely szobában bárki használhatja 5 perc alatt kényelmes gőzfürdő. A szobában semmi gőz. Egy fürdés csekély 5 fillérbe kerül. Semmi helyet nem foglal el. Nem lehet eléggé magasztalni azt a végtelen nagy előnyét, hogy az ágy előtt fürödhetünk és utána lefeküdhetünk. Mesés kényelem. Egészséges embernek életszükséglet. Beteg embernek megváltás. Kezelése egyszerű és gyors. Összerakható. **Megtekinthető 8 napon át II. em. II. Lloyd szállóban.**

hol minden vételkötelezettség nélkül adatik közelebbi felvilágosítás.

Számos elismerő levél!

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: *Pesaro Vittorio*
naponta nagy előadás
Teljesen új műsor.

== Csak néhány napig. ==

Zalay Lidia magyar szubrett; *Herma Fernanda* bécsi szubrett; *Mariettas* testvérek, ének, tánc; *Mary Gordon* bécsi szubrett; *Petrovics Mitán* komikus; *Ada Leruldis* olasz énekesnő. *The Original Leonardis*. Jelenet egy londoni vendéglőben. *N. Collins* (éldőképek.) A tükör. Az ima. Az idő. A kut és a vízfordónő. A gyertyatartó. A tánc. *Dorell Franz* olasz duett.

Karmester: *Virdilio Virgili*

Rendező: *Venutti Nino.*

== Nagyszerű látványosság! ==

Kezdeté este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

Megnyilt

Uj mézárszék

Vicolo della Germania 1. sz.

a de la Ville-szálloda házában.

TELEFON 1064. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a fentvezetett mézárszékben mindennap a legjobb minőségű

Friss husneműek olcsó árak és pontos kiszolgálás mellett kerülnek kimérésre.

Valódi erdélyi tejes bárány csakis nálam kapható.

A t. közönség szives pártfogását kérve vagyok

tisztelettel **REICH ÖDÖN** mézáros.

Különbejárata elegánsan butorozott utcai szoba

a tengerre való kilátással azonnal kiadó.
Via Stefano 3 III. em. jobbra.

Elköltözés miatt eladatik

Via Pomerio 14. I. emelet naponta 11-től 4-ig egy teljes ebédlő két háló szoba berendezés, nagy zongora, pénzszekrény, írógépek, bronzok, képek, vázák, fegyverek, szőnyegek stb.

Budapesti női szabónő

FIUME, Via Mercati 4. III. em. (Nikolaki-ház) jutányosan készíti a legegészségesebb angol és francia női kosztümöket.

A n. é. hölgyközönség b. pártfogását kéri

SEILER R.

(a török konzul palotájában)

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápary

(az Ungaro-Croata irodája mellett.)

Kizárólag magyar konyha. Magyar borok. Kőbányai polgári sör.

Havi előfizetők felvétetnek.

Vendégszobák tengeri kilátással.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedale Cas Wurzer I. em.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUME-BAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

terít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM

FIUME, DEÁK-KORZÓ.

Naponta a hirneves

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányprimás zenekarának hangversenye.

Az átutazó és a helybeli magyarság legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.

TULAJDONOS:

SZENTGYÖRGYI FERENC.**Ujszülött gyermekek részére**

az összes higiénikus cikkeket rektáron tartom és pedig: Pelenkanadrág, flanelin alátétek, baby ingesekék, has- és köldökkötők, szoptatós dajkának való mellény, gyermekágy-kötők, fásli stb. Mindezen cikkek higiénikus Tetrá-szövetből készültek, a mely a nedvességet rögtön beszívja és a testét ilyformán mindig szárazon tartja.

VUJA M. Via Adamich.**Catti György utóda**

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszeranyagok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

VARIETE INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Cirkvenica

Palace Hotel THERAPIA Szanatorium.

Téli üdülőhely a magyar tengerparton, Fiume mellett.

Hajó-közlekedés naponta négyszer.

Enyhe tengeri klíma. 120 szoba. Modern kényelem.

Penzió 7 koronától.

Tökéletes orvosi berendezések. Orvos dr. Gróó Béla.

Prospektust küld:

THERAPIA igazgatósága Cirkvenicán.

Porto-Ré

(Kraljevica)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzösön 40 percnyire Fiumétől.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

DREKER ANTAL-féle egyesült sörgyárak

részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22.

Jéggyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ**DUPLA MALÁTA SÖR**

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kivitelezett és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Corsia Deákon a pályaudvarral szemben levő

Newyork kávéházat

átvettem. Jó magyar üveghorokkal, naponta frissen csapott sörrel és kifogástalan kávéházi italokkal szolgálom minden időben. Éjjeli 2 óráig nyitva. Estéknként cigányzene! Figyelmes kiszolgálás!

Tisztelettel DÖMÖTÖR JÁNOS.

KORONA VENDÉGLŐ

MAGYAR KONYHA.

Fiume Deák korzó 30.

Különös figyelmébe ajánlja a n. é. közönségnek kizárólag magyarosan készített főzjeit. Naponta friss pörkölt és puszta gulyás. Rostélyos, borjnszelet, sertéssült nagy adagonként 35 kr.

Előfizetők étlap szerint s kenyérrel havi 24 frtért elfogadtatnak.

Magyar borok. — Kőbányai polgári sör. Tulajdonos: Ladányi György.

Női kalap divatterem

Értesitem a n. é. közönséget, hogy fizetemet

Corso 16. szám alá I. em.

a városi torony mellett helyeztem át

Legújabb párisi modellek és formák nagy választéka.

Tisztelettel WEISS FANNY Corso 16

(azelőtt Via Andrassy 13.)

Első fiumei magyar kárpitos és diszító

Fiume, Corsia Deák 38 és via Serpentina 20.

Modern tükördívánok, szőnyegdivánok, nitarák, matracok készen kaphatók

Vállal a leggyorsabbtól a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos diszító és angol börmunkát jutányos áron.

Szives pártfogást kér **Garami József**

a budapesti Steinschneider údv. szállító cég volt munkavezetője.